

Oduvijek sam smatrala da su matematika i pismenost svjetovi koji ne idu zajedno. Čini mi se da sam cijelo svoje školovanje bježala od izbora koji su uključivali neki oblik matematičkog promišljanja. A onda, za jednom bezazlenom kavom u uredu, Sanja je pričala o matematici i strasti (?) i unijela neki nemir u moj red stvari u glavi. Pa ipak, ova dva meni nespojiva pojma zagolicala su moju znatiželju. **Može li matematika biti izvor zadovoljstva? Jesu li rana pismenost i matematika ipak povezani?**

Istražujući literaturu i članke pri izradi ovog broja, uvjerila sam se u opravdanost ovih pitanja. Neke od misli koje su sasvim drukčije zazvonile, odnose se na članak doc. dr. Zore Marendić. Naime, mišljenja razvojnih psihologa gđa. Marendić je opisala iz pozicije usvajanja matematičkih pojmova. Brunerove tvrdnje o povezanosti govora s dječjim kognitivnim razvojem, ili pak Vygotskijeve spoznaje prema kojima su više misaone funkcije socijalno uvjetovane, samo su neki od argumenata koji su zastupali navedene teze. Govorilo mi je to da veza između matematike i pismenosti ne samo da postoji – nego je i sasvim prirodna. Jeste li znali da su ljudi u osnovi matematički? Izjava je to sedmogodišnjeg dječaka koji je ovu svoju tvrdnju obrazložio time da kad se rodiš dodaješ, a kad umreš oduzimaš. Ovakav način poimanja svijeta moguće je izraziti poticanjem argumentirane rasprave i tzv. kognitivnog konflikta – vještinama koje su sastavni dio rane pismenosti. Prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić neke od ovih strategija poučavanja preporučuje pri uvođenju matematičkih koncepata u svijet djeteta. Raspravljati o matematičkim problemima kroz slikovnice ili pak iskazati koncept društvene pravde matematikom, o čemu u ovom broju govori M. Shaun Murphy, iznova potvrđuje povezanost disciplina s početka naše rasprave.

Kako djeca zapravo čitaju, pitanje je koje mi se iz pozicije majke čiji dječak tek uči govoriti čini jednako zahtjevnim kao i

funkcioniranje bežičnog telefona. Suvremena istraživanja jasno pokazuju kako je usvajanje pismenosti zapravo socijalno prenošenje vještina. Promišljajući o uvođenju elemenata za poticanje rane pismenosti u vrtiću, autorice Dinka Žuvela i Dijana Guštin navode kako je rana pismenost povezana s razvojem simboličkih funkcija i sposobnosti djece, a one su, kako autorice kazuju, nužne kako u aktivnostima početnog čitanja i pisanja, tako i u aktivnostima računanja. Zahvaljujem na kraju i prof. dr. sc. Miri Čudini-Obradović što nam je prenijela koji se sve procesi odvijaju tijekom čitanja djeteta. Vjerujem da ćete poput mene uživati u novim promišljanjima koje donosi ovaj broj i da ćete, otkrivajući poruke poznatih autora, sebi dati priliku da na vlastitu praksu gledate drukčijim očima.

Na kraju, željela bih izraziti dobrodošlicu svim odgajateljima i stručnim suradnicima iz Bosne i Hercegovine koji postaju dio naše 'korakovske' obitelji. Nadam se da ćete s nama dijeliti iskustva iz prakse i na taj način osigurati prostor za razmjenu stručnog dijaloga koji će nas sve zajedno obogatiti. U sljedećem broju govorimo o etičkom kodeksu odgajatelja. Što je zapravo etički kodeks i čemu služi, zašto se donosi, smatrate li ga potrebnim usustaviti na razini struke? Iako postoje mišljenja da se zahtjev za 'etičkim kodiranjem' veže uz proturječnost odgoja i ima ideološku pozadinu, dio pedagoške javnosti smatra da u skladu s usuglašenim društvenim vrijednostima i na temelju općeprihvaćenih dokumenata i konvencija treba urediti načela profesionalne etike. O tome ćemo raspravljati najesen, a dotad vam želim da se u krugu obitelji i vama dragih ljudi zasluženo odmorite i uživete u čarima ljeta.

Srdačan pozdrav,
Helena Burić

Helena Burić

dijete vrtić obitelj 1 broj 60 ljeto 2010.

uvodnik